

20 jaar euthanasiewet in België: bevrijd de voorafgaande wilsverklaring uit haar ketenen

Op 28 mei 2022 bestaat de euthanasiewet in België exact 20 jaar. Hoog tijd om die uit te breiden, zeggen de voorzitters van deMens.nu, Centre d'Action Laïque, het LevensEinde Informatie Forum (LEIF) en Association pour Le Droit de Mourir Dans La Dignité (ADMD). In een open brief vragen zij aan onze regering om met drang werk te maken van euthanasie bij mensen met dementie.

---

dinsdag 31 mei 2022 13:24

Spread the love

Een oplossing voor mensen met dementie

deMens.nu, Centre d'Action Laïque, LevensEinde Informatie Forum (LEIF) en Association pour le Droit de Mourir dans la Dignité (ADMD) eisen dat de mogelijkheid om een beroep te doen op euthanasie wordt uitgebreid door de toepassingsmogelijkheden van de voorafgaande wilsverklaring te wijzigen.

Op 19 maart 2008 werd in het Middelheimziekenhuis in Antwerpen euthanasie verleend aan de schrijver Hugo Claus. Hij leed al enkele jaren aan de ziekte van Alzheimer. Er bestond geen twijfel over dat hij een ernstige en ongeneeslijke ziekte had die hem ondraaglijk deed lijden maar hij had op dat moment nog steeds het vermogen om euthanasie te vragen. Hij wist evenwel heel goed dat hij binnenkort, zonder dat er een datum was vastgesteld, dat vermogen zou verliezen.

De voorafgaande euthanasieverklaring bood hem geen enkele garantie dat zijn wensen zouden worden gerespecteerd, behalve als hij in een toestand van niet-responsief waaksyndroom (vegetatieve toestand) zou geraken. Om euthanasie te kunnen krijgen bij wilsonbekwaamheid moet de patiënt aan heel wat voorwaarden voldoen. Zo moet hij of zij aan een ernstige en ongeneeslijke aandoening lijden, moet hij of zij daarenboven bewusteloos zijn en moet deze situatie volgens de huidige stand van de wetenschap onomkeerbaar zijn.

In België zouden zo'n 200.000 mensen lijden aan progressieve dementie, van wie 140.000 de ziekte van Alzheimer hebben. Deze cijfers zullen waarschijnlijk stijgen naarmate de bevolking vergrijst. Dit geldt ook voor patiënten met een ernstig hersenletsel als gevolg van een beroerte, kanker of een neurodegeneratieve ziekte (Parkinson, Creutzfeldt-Jakob, Huntington).

De wet zoals die vandaag bestaat, zet sommigen ertoe aan hun verzoek om euthanasie te overhaasten, uit vrees dat het te laat zou kunnen worden. Zo ontnemen ze zichzelf een paar maanden of zelfs jaren van het leven.

Twintig jaar na de aanvaarding van de euthanasiewet is het de hoogste tijd om deze anomalie recht te zetten. Iedereen moet de mogelijkheid krijgen om met de hulp van een gezondheidswerker de modaliteiten en de context te bepalen waarin hij of zij euthanasie zou willen laten uitvoeren, ook al is hij of zij niet meer in staat om een actueel verzoek te formuleren. De betrokkene kan het bijvoorbeeld als een grens zien dat hij zijn naasten niet meer herkent, dat hij niet meer in staat is zichzelf te voeden, dat hij alle mobiliteit verliest en bedlegerig wordt.

In feite zullen het principe en de essentiële voorwaarden van de wet worden geëerbiedigd: het zal altijd gaan om een verzoek, zij het een vervroegd verzoek, van een patiënt die lijdt aan een ernstige en ongeneeslijke aandoening die ondraaglijk lijden veroorzaakt.

Door de verklaring vrij te maken en het aan de betrokkene over te laten om zijn of haar wensen ten aanzien van het levenseinde kenbaar te maken, zou de eerbiediging van de zelfbeschikking aanzienlijk worden bevorderd en zou een einde worden gemaakt aan het dilemma "te vroeg of te laat".

Freddy Mortier – voorzitter deMens.nu

Véronique De Keyser – voorzitter Centre d'Action Laïque

Wim Distelmans – voorzitter LEIF

Jacqueline Herremans – voorzitter ADMD